

Telecí, 28.10.18, Dík-činění s VP

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.
POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho i Pána Ježíše Krista.
INTROIT Ž 145, 15-19.21
PÍSEŇ 219 Hory, doly, stráně

VSTUPNÍ MODLITBA

Hospodine, za všechen lid této země ti dnes skrze Ježíše přinášíme obět' chvály a díků. Od tebe pochází všechno dobré v našem životě i světě. Ano, ty jsi hoden chvály, protože dáváš svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posíláš na spravedlivé i nespravedlivé.

Dobrořečíme ti za dobré výsledky každé lidské práce. Děkujeme ti za zdraví a sílu, za své spolupracovníky, za vše, co nám usnadňuje život. Přijmi naše poděkování za to, že se svými dětmi a se vším našim lidem smíme žít v míru a bezpečí.

Vyznáváme, Pane, že nejsme hodni všech tvých dobrodiní. Nejsme lepší než naši otcové a ti, kteří tě vůbec neznají. Ty se přece o nás staráš jako o své děti, a my se přesto o sebe bojíme, nedokážeme na tebe spoléhat, propadáme do nekonečných starostí, nedovedeme se vděčně radovat, nemáme čas ani na modlitby ani na své bližní.

Slituj se nad námi, Bože, a odpusť nám. Dej nyní nově zaznít Kristovu evangelium a obnov jím naši víru. U stolu Páně nám dej znovu okusit, jak jsi dobrý, tak abychom se mohli znovu radovat z tvé přítomnosti. Pro Ježíše Krista, který s tebou a s Duchem svatým je živ a vládne na nebi i na zemi, nyní a až do konce časů. Amen.

I. ČTENÍ / Dt 6, 10-13

PÍSEŇ / 549 Chvaliž Hospodina

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Otče všech lidí, na tebe očekává všechno tvé stvoření, že mu dáš pokrm v každý čas. Bereme jen to, co rozdáváš, sytíme se dobrými věcmi, které uděluješ ze své štědré ruky. Dnes ti zvláště děkujeme za úrodu na polích, v sadech a na vinicích. Ty nechceš, aby lidé hladověli. Dáváš jim rozumnost, aby mohli plánovat a rozdělovat.

Odstraň, prosíme, všechnu ziskuchtivost i tvrdost lidského srdce, hledícího jen k vlastnímu prospěchu. Dávej ducha ohleduplnosti a ochoty bohatým národům, aby uměly pomáhat nuzným. Nedopusť, aby jedni hladověli a druzí žili v nadbytku.

Pomoz své církvi u nás i ve všech zemích, aby v ní byla živá myšlenka na všechny strádající, bezmocné a hladovějící. Nechť je příkladem účinné lásky a obětavosti.

Pane Ježíši Kriste, ty sám jsi chlebem života. Dej, ať nezapomínáme, že nejsme živi jen chlebem vezdejší, nýbrž tvou láskou, odpuštěním a mocí tvého slova. Ty sám utišuj hlad po spravedlnosti a lásce. Pomáhej nám i v tomto sboru, abychom se odevzdávali službě druhým. Smiluj se nad těmi, kdo potřebují tvou pomoc. Modlíme se za malomyslné, pochybující, bezprávné, za nemocné a umírající. Pošli jim svědky, kteří by jim v tvém slovu přinesli chléb života.

Dej, ať v poslední den tvé veliké žně všichni spatří, že setba Slova a moc tvé lásky přinesly ovoce, které nepomíjí. Amen.

III. ČTENÍ (POSLÁNÍ) 1 Tim 6, 6-11a

POŽEHNÁNÍ Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání, kéž nad námi rozjasní svou tvář! Ať je známa na zemi tvá cesta, mezi všemi pronárody tvoje spása!

Země vydala své plody, Bůh nám žehná, Bůh náš. Bůh nám dává svoje požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země!

PÍSEŇ 485 Král věčný nás požehnej

N. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ) / Lk 12, 15-21

Milí přátelé,

slavíme dnes neděli Dík-činění. Chceme si právě dnes připomenout, co všechno od Boha dostáváme, poděkovat za všechnu úrodu i za jeho celoroční přízeň a péči. A spolu s tím dnes budeme slavit i svatou večeři Páně.

Pro začátek tedy můžeme říct, že se máme dobře. Jídla je dost, pití zatím taky, všichni, doufám, máme střechu nad hlavou a kde bydlet. Někteří z nás sice žijí sami, ale zase úplně ne bez rodiny a přátel, aspoň doufám. Máme se tedy opravdu dobře. Dokonce se máme tak dobře, až se nám to někdy může zdát už trochu podezřelé. Už protože nikdy nevíme, co nás čeká třeba ještě dnes, jak dlouho to dobré vlastně potrvá a vytrvá a co bude zítra. Ale máme se dobře. I když to tak někdy třeba nevypadá, v podstatě nám nic nechybí.

Ale je to skutečně tak? Nebo jen nechceme řešit mnohé své starosti, které před nás život i naše živobytí klade a máme se dobře jen proto, abychom se nemuseli mít špatně. Případně si ani nechceme přiznat, že by něco mohlo být špatně, už protože se přece máme dobře. A co to vůbec znamená mít se dobře? I tyto otázky nám předkládá dnešní podobeství o boháči a stodolách z Lukášova evangelia.

Četl jsem kdysi úvahu jednoho bratra faráře, že mít se dobře znamená přitakat svému životu. Podívejme se proto napřed optikou jednoho bohatého člověka, co je život. Tomu se na polích hojně urodilo, až pomalu nevěděl, co s tím, resp. co budu dělat a kam to všechno dám. A jak o tom tak uvažoval, napadlo ho, že zboří své dosavadní stodoly a postaví nové a větší, tam to všechno shromáždí a bude si v klidu a v pohodě užívat života. Jenže tohle život není, jak mu řekl i Bůh, blázne, pošetilče, ještě této noci zemřeš. Co zemřeš, vyžádají si tvou duši. A kdo? Andělé smrti, ti, které člověka staví před jeho vlastní konečností. A co ti zbyde potom? Čí to všechno bude, až ty tu nebudeš.

Zeptejme se však ještě jinak. A co je tedy ten život? Být bohatý před Bohem. Život není v tom něco mít, život je v tom být. Člověkem. Radovat se i z mála, a to, co mám, si nenechávat pro sebe, umět se podělit i s druhými, být tu i pro druhé. Život je v tom se s někým rozdělit, sdílet svůj život s druhým člověkem, s ostatními lidmi. Žít život znamená žít ho v odpovědnosti nejen za to, co mám já, ale za to, čím svým životem mohu posloužit i někomu jinému, než jsem já sám, někomu druhému. Schválně říkám životem, neboť ten se rozděluje trochu hůř než přebytek majetku. To však trochu předbíháme.

To první, s čím Ježíš přichází, je dávat si pozor na všechny i na všechno, co se jen stará o to mít co nejvíc a mít to jen pro sebe, protože to z celého lidského života dělá jen samou starost a copak o to, mít nadbytek ještě neznamená mít i život a naopak, život zkrátka není v nadbytku, rozuměj přebytku majetku.

A teď proč? Život totiž spočívá a částečně i stojí na vděčnosti za to, co člověk má a z čeho může žít a spolu s tím i na starosti ne o to, aby mi to i vydrželo, ale aby podobně jako já nestrádal ani ten druhý. Život se otevírá ne starostí o mít, ale o být a být neznamená mít, ale žít a žít znamená být třeba i před Bohem. Zdrojem toho skutečného a opravdového bohatství, jímž je jen jeho dobrodiní a požehnání, za něž můžeme děkovat také, a hlavně při této příležitosti díkůvzdání za úrodu, již se nám každoročně dostává.

Činil tak i Bohem vyvolený izraelský lid, činíme tak i my, když se před námi uzavírá jedna etapa celého roku a otevírá druhá, kdy pomalu vstupujeme do období zimy plného hlavně toho, co jsme za ten rok všechno dostali a co nám bylo i dáno. Období ohlížení se po smyslu našeho sklizení i příprav na věci příští.

Vraťme se však k tomu boháči a jeho stodolám. Měl toho dost, ale nebyl bohatý před Bohem, neboť jakmile si jeho život, duši vyžádaly vyšší mocnosti takřkajíc nazpět, nic ani jemu ani nikomu jinému z jeho bohatství nezbylo. Boháč sice myslel na budoucnost,

na to, co mu zbyde, ale už ne co po něm zbyde. Nemyslel na to, co je, na přítomnost, co dává smysl tomu, v čem nyní reálně žije a místo toho se věnoval něčemu, co se nakonec nestane, staral se jen sám o sebe a svou zajištěnost, která se pak stala pouhou iluzí, už protože člověk nikdy neví, co ho může zítra nebo klidně ještě dnes potkat. Zkrátka nevíme dne ani hodiny a sotva máme dostatek, ba přebytek, můžeme o něj šmahem přijít.

Jak tedy žít, abychom obstáli před Boží tváří i před sebou samými a nemuseli sami v sobě rozmlouvat, co s tím vším udělám, když už teď vím, že to pravé bohatství je někde jinde. S Bohem, řeklo by se hned, ale kde je ta jistota, ta zajištěnost, po níž asi všichni toužíme, mít se dobře a doufat, že to i chvíli vydrží. Dobrá otázka pro člověka, který by na něj teprve měl pomyslet, natož v něm hledat ještě něco víc, než nabízí nahromaděný kapitál. Odpověď nabízí právě dnešní den, den díkůvzdání. Je ve vděčnosti, vděčnosti za všechny dary, které od Boha dostáváme, vděčnosti za to, co mám a můžu i dát dál. Za to, že tu nejsme jen sami pro sebe, ale že nás Bůh vede k tomu, abychom mysleli na to, že tu nemusíme být věčně a to, co z nás dělá bohaté lidi, má sloužit i k tomu, aby nám to připomnělo, že nejsme sami sví, ale svého jediného Pána a Spasitele, který je pánem copak nad naším majetkem, ale hlavně nad našimi životy a život je víc než co jiného.

Vděčnost za život je tím, co nás činí bohatými před Bohem i před lidmi, co si předáváme i podáním ruky s přáním pokoj tobě, vděčnost za to, že tu jsme a být můžeme, za to, že tu nejsme sami, ale s druhými lidmi, za všechno, čím nás Bůh obdařil, i když právě na to občas zapomínáme. Naštěstí jen občas, tak se můžeme právě dnes, ale i po dny příští radovat z toho, že tu zkrátka nejsme sami.

Jako byl tak trochu na všechno sám ten bohatý člověk, který sice mnoho měl, ale chyběl mu reálný smysl jeho života, chyběla mu jistota toho, že tu bude i zítra. Zajištěnost života, a nejen majetku a už vůbec ne nadbytku. Náš život totiž není zajištěn tím, co vidíme, co máme před sebou, ale v co věříme a komu za vše vděčíme, blízkostí Boží přítomnosti. Žádné zásoby na mnoho let, ale myšlenka na Boha a jak ten vstupuje do lidského života a komu za celou svou existenci vděčíme především.

Ano, Bohu, tomu, kdo se o nás stará, jak jen může, v podstatě nám dává vše, co potřebujeme, a v něm jediném je i celý náš život.

Co tedy s námi se všemi nakonec bude? Nejen že to nikdo z nás neví, ale kupodivu to není až tak důležité. Důležité je, co jsme my před Bohem, jestli dostatečně bohatí a vděční nebo jen plní starostí o to, co bude, které mají vyřešit větší a větší stodoly, abychom si s dostatečnými zásobami mohli říct jen klid, jez, pij a buď dobré nebo spíš veselé myslí. Na tom ostatně ani není nic špatného, kdyby

tomu nechyběla prostá úvaha po smyslu, kterou sám Bůh klade jako varování před pošetilostí, jejímž vrcholem je sama chamtivost, totiž touha mít více než je potřebné, jíž máme kolem sebe celkem dost.

A když už je řeč o dnešku, právě dnes slavíme i výročí vzniku československého státu. Státu, který už sice neexistuje, ale existoval, než se rozdělil na Českou a Slovenskou republiku, dva státy, které sice pojí dlouholetá a poměrně bohatá historie, ale zároveň něco, co už vlastně není.

Co je a de facto zůstává, je cosi jako společná minulost, něco, co bylo a už není včetně československé státní hymny, která přece jen zněla trochu jinak než dnes. Přesto nebo možná právě proto slavíme vedle sta let naší Českobratrské církve evangelické i sto let našeho bývalého společného státu. A právě ono společné bych chtěl nyní zdůraznit. Nejde o to, co nás kdy rozdělovalo, jde o to, co máme společné, a to nejen s našimi bratry Slováky, ale i s každým o něco bohatším člověkem, kteří i který nás učí, jak si toho společného vážít a nechtít to jen pro sebe, a především jak nalézt, co má větší smysl, jestli to, co máme anebo to, čím jsme třeba právě teď.

Kéž je nám tím teď i připomínka života i smrti našeho jediného Pána a Spasitele Ježíše Krista, který právě za naši lidskou nedostatečnost prolil svou krev, abychom my mohli žít. Amen.

PÍSEŇ / 367 Studně nepřevážená